

**T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
MİLLİ KÜTÜPHANE BAŞKANLIĞI**

**YUNUS EMRE SEMPOZYUMU
(BİLDİRİLER)**

2 - 5 Mayıs 1988

Milli Kütüphane - ANKARA

ANKARA - 1990

MİLLİ KÜTÜPHANE YAYINLARI
Toplantı Bildirileri Dizisi : 4

Baskıya Hazırlayan
Suzan GÜRELLİ

ISBN 975 - 17 - 0555 - X
Milli Kütüphane Basımevi

YUNUS EMRE'DE VE ATATÜRK'TE SEVGİ BOYUTLU İLETİŞİMİN DÜŞÜNSEL TEMELLERİ

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Halûk YÜKSEL (★)

Sevgi bütün dillere girmiş bir kelime olmasına rağmen; tanımlanması oldukça güç ve çoğunlukla farklı biçimlerde yorumlanabilen bir kavramdır. Genel bir yaklaşımla sevgiyi; bir kişi, bir varlık, bir nesne ya da bir değere karşı duyulan güçlü bir yakınlık ve bağlılık duygusu olarak tanımlamak mümkündür. Bu yapısı ile sevgi olgusu, kişisel ve toplumsal hayatın ve insan mutluluğunun temel kavramlarından birisidir. Ayrıca sevgi, tanımdan da anlaşılabilceği gibi, insan hayatının her anına girmiş ve hayatı anlamlı kılan bir yol gösterici olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Felsefi anlamda, sevgi olgusu nesnel hayat şartlarına bağlı olarak bilimsel anlamda ele alınması gereken; inanç, estetik ve bilimsel boyutları olan karmaşık bir duygudur. Bilimsel boyutu ile sevgi, bilginin bir aracı; bilgi ise sağlıklı olarak nitelendirilebilecek sevginin bir şartıdır. Bunun yanısıra, sevginin bütün dinlerin üzerinde önemle durdukları ortak bir tema olarak ortaya çıktığını da görebiliriz.

Bilindiği gibi, insanların fiziksel hayatlarını sürdürmeleri için çok farklı birtakım ihtiyaçları söz konusudur. Bu ihtiyaçlarından biri de "sevgi" ihtiyacıdır. Bir dizge içinde, insanlar fiziksel ihtiyaçları olan beslenme, barınma ve bağlı olarak korunmayı sağladıktan ve gerçekleştirdikten sonra, bir anlamda manevi bir ihtiyaç olarak nitelendirebileceğimiz sevgi ihtiyacına doyum aramaya başlar. Sevgi olmadıkça, insan için hayatın anlamı yoktur yargısına bile ulaşılabilir. Buna bağlı olarak da, sevgisiz bir ortamda insan hayattan haz alamaz, insanlararası ilişkiler olumlu, sağlıklı ve kuşkusuz sürekli de olamaz. Sevgi sadece soyut bir kavram, duygusal bir yaşantı durumu değil; aynı zamanda, insanların bireysel ve toplumsal bütün tutum ve davranışlarının temelinde bulunan toplumsal bir güçtür. Bu boyutu ile sevgi, toplumsal güvenin, güven de sevginin temeli olarak karşımıza çıkar. Bu anlamda, sevgi anlayışı ve bağlarının güçlü olduğu toplumların ne denli sağlıklı oldukları tarihsel ve şu anda yaşamakta olduğumuz birtakım örneklerle de ortaya çıkmaktadır.

(★) Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Öğretim Üyesi

Sevgi olgusunun birtakım önemli bireysel ve toplumsal işlevleri söz konusudur:

- İçgüdülerden ve dürtülerden kaynaklanan elem verici güdülerini engellemek ve denetlemek,
- İnsana, topluma, tabiata ve evrene ilişkin asıl gerçeği tanımak, anlamak ve bilmek (bunu bir anlamda öğrenme, bilgi ve bilim sevgisi olarak tanımlamak mümkündür),
- Gerçeğe uyum sağlamak; insan, toplum ve tabiatı sevmek,
- Toplum içindeki bireyin karşılaştığı veya karşılaşılabileceği engelleri aşabilecek güçleri toplamak,
- Geleceğe yönelik olumlu amaçları saptamak, üretici ve yaratıcı olmak,
- Geleceğe güvenle, umutla bakmak ve bağlı olarak mutlu olmak.

Yukarıda sıralanan işlevlerinin yanı sıra sevgi, insanlar arasındaki yardımlaşma ve dayanışmanın, bir başka deyişle toplumsallaşmanın da önemli öğelerinden birisidir. Bu anlamda sevgi, çıkara dayanmayan bir duygu; insanın düşünce ve duygularının ortak bir göstergesidir.

Ancak, ne yazık ki günümüz toplumsal hayatında ve toplumsal ilişkiler ağı içerisinde sevginin hızla azaldığını görmek de mümkündür. Toplum içinde birarada yaşayan insanları bir anlamda bir arada tutan insanlığın bu çok değerli hazinesinin teknolojik gelişmişlik ilişkileri içinde gözlerimizin önünde erimesi, insanların daha bireysel ve diğerlerine karşı daha sevgisiz hale gelişi aslında son derece düşündürücü ve üzücüdür. (Aslında sadece insanların birbirine olan sevgisinin azalmasının yanı sıra, tabiata ve etkileşimde bulunulan diğer nesnelere karşı olması gereken sevginin de hızla azaldığını hatta ortadan kalktığını görüyoruz.) İnsan insana; toplum insana; insan da bağlı olarak topluma; insan tabiata hatta insan kendisine bile sevgisizleşiyor ve yabancılaşıyor.

Daha önce toplum içinde yaşayan bireyler için varlığı hayatı bir gereklilik olarak vurgulanan "sevgi olgusu" konusunda bütün bunlar tekrar düşünülürse; sevgi olgusu üzerinde durmak, sevgiyi anlamak ve anlatmak, eksiksiz herkesi sevgiye çağırarak, Türk toplumunun iki büyük düşünsel önderi olan Yunus Emre ve Atatürk ve Atatürkçü Düşünce Sistemi bağlamında sevgi konusunun ele alınıp tartışılmasını açık bir biçimde gerekli kılmaktadır.

Türkçede sevgi kelimesinin anlamı çok geniştir. Bir yiyeceği sevmekten bir insanı, bir ülkeyi, bir güzelliği, manevi değerleri sevmeye kadar derece derece her türlü sevgi bu kelimeyle dile getirilir ve "aşk" kavramı da bunun içine girer. Yunus Emre'nin şiirlerinde kullanılan "sevi" kelimesi de bu bağlamda kullanılır. "Sevi" olgusundan daha üstün bir şeydir ve "aşk" kavramını karşılar. Yunus Emre'nin çok bilinen deyişinde;

"Ben gelmedim dava için

Benim işim sevi için"

biçiminde bu kelimenin anlamı vurgulanır.

Sevgi olgusunu Yunus Emre kadar güzel, onun kadar içten, onun kadar derin dile getiren bir başka şair-düşünürün varlığı çok şüphelidir.

Yunus Emre'nin;

*"Giderdim gönülden kini
Kin tutanın yoktur dini"*

demesi, aslında sevgi olgusuna olan büyük sevgisinden kaynaklanır.

Herkesi kardeş gibi gören Yunus Emre şöyle der:

*"Hakkı gerçek sevenlere
Cümle alem kardeş gelir"*

Bu çerçevede onun şu sözlerini de hatırlamak gerekir:

*"Cümle yaratılmışa bir göz ile bakmayan
Şer'in evliyası ise hakikatte asidir"*

Bunların ötesinde insanlarla diyalog başka deyişle iletişim kurmanın, onlara birşey söylemenin yine sevgiyle, aşkla olabileceği düşüncesini de Yunus Emre şöyle dile getirir:

*"Aşksızlara verme öğüt, öğüdünden alır değil,
Aşksız âdem hayvan olur, öğüt bilir değil"*

Yunus Emre'nin bütün ahlak ve hayat felsefesi "sevgi" üzerine kurulmuştur. Onun şu bilinen sözleri, giderek sevgisizleşen dünya için önemli bir umut ışığıdır:

*"Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım,
Sevelim sevelelim, dünyaya kimse kalmaz"*

Şu tek dize de bu bağlamda büyük önem taşıyor:

"Aşk gelicek cümle eksikler biter"

Cümle eksikler biter. Çünkü; eksik olan çirkindir. İnsanlığın en yüce erdemlerinden birisi olan aşk ve sevgi herşeyi tamamlar, tamamlanan şey ise hiç kuşku yok ki güzeldir. Bu açıdan sevgi tamamlayıcı, yetkin hale getiricidir.

Bir bakıma, Yunus Emre'nin yüzyıllarca halk arasında yaşamasının temel ne-

denini, sevgi konusundaki yaklaşımına ve umut dolu düşünce yapısına dayandırmak mümkündür.

"Yaratılanı hoş gör yaratandan ötürü" biçimindeki yaklaşımıyla, en önemlisi de sevgisiyle Türk kültürünü ve Anadolu'da Türk birliğini kuranların başında Yunus Emre gelir. Aynı gerçeği yüzyıllar sonra yakalayan ve uygulamaya koyan ATATÜRK, Türk halkının tek önderi konumuna yükselmiştir.

Dört kitabın anlamını "insan" olarak, insanı insanla barıştırmak biçiminde yorumlayan Yunus Emre, duygu ve düşüncesinde daima kendini aramış, kendini bulmaya çalışmıştır. Kâh Adem olmuş, kâh ete kemiğe bürünmüş, Yunus diye görünmüştür. O bilir ki, herşey insan olabilmede, daha da önemlisi insan sevgisine sahip olmadadır. Bilimi bilmek, kendini bilmektir; Adem'i bilmek Allahı bilmek, Allahı sevmektir; Allahı sevmek de insanı ve bağlı olarak toplumu sevmektir.

Birey toplumun soyutlanamaz bir parçası olduğuna ve bireyin sevgilerinin kaynağı da toplumsallaşma nedeniyle içinde yaşadığı toplum kaynaklı olduğuna göre; Yunus Emre'nin sevgi düşüncesinin kaynağı da Türk toplumu ve Türk insanıdır. Kaldı ki, her anlamdaki toplum önderleri, toplumla sıkı bir sevgi bağlantısı kurabilmiş, toplumu iyi tanımış, toplumdan uzak kalmamayı başaran kişilerden çıkmıştır.

Yunus Emre'de olduğu gibi Atatürk'te de sevgi olgusu hayatın kendisi olarak ortaya çıkar. Atatürk'ün insanlığa sunduğu sevgi felsefesi kişilerden topluma, ulusa ve uluslara uzanır.

Yunus Emre'nin şu deyişi de aynı temel görüşü ortaya koyar:

"Hakkı gerçek sevenlere, cümle alem kardeş gelir"

Bu çerçeve içinde tekrar;

"Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım,

Sevelim sevilelim, dünyaya kimse kalmaz"

dizelerini hatırlamak gerekir. Aynı yaklaşım ATATÜRK'te; "İnsanları mutlu kılacak biricik araç, onları birbirine yaklaştırarak, onlara birbirlerini sevdirecek; karşılıklı maddi ve manevi ihtiyaçlarını sağlamaya yarayan hareket ve enerjidir" biçiminde dile getirilir.

Atatürkçü Düşünce Sisteminde, uluslar birbirlerini ancak severek anlayabilirler ve kendi uluslarına olduğu kadar dünya uluslarına da yararlı ve yardımcı olabilirler. Yunus Emre'deki şu benzerlik şaşırtıcıdır:

"Yetmişiki millete bir göz ile bakmayan

Halka müderris olsa hakikatte asidir."

Atatürk'ün haklara, ahlaka, şefkate ve insani düşüncelere dayanan sevgi felsefesi, gerçekten de insanlığın geleceği için önemli bir yol gösterici niteliğini taşımaktadır. Kaldı ki bu, Atatürk'ün evrenselliğinin en büyük örneklerinden biridir. Burada en önemli nokta, yukarıda da değinildiği gibi önderlerin içinde yaşadıkları

toplum değerlerini yansıtmaları olgusudur. Yunus Emre ve Atatürk'ün aynı toplum içinden gelmelerinin yanında değerlendirmede kullandıkları "sevgi" ölçüsü onları birçok konuda birbirlerine yakınlıktır.

Atatürkçü Düşünce Sisteminde yer alan öğelerden en önemlisi insandır. Bir bakıma insan, Atatürk devrim ve ilkelerinin güç kaynağıdır. Kaldı ki, insansız bir topluluk ve ulus düşünmek mümkün değildir. Aksi durumda zaten ne bir toplumsal yapı, ne düzen, ne bir yönetim, ne de bir uygarlık söz konusu olabilir. Bilim, insan aklı ve zekası ile gelişir. "Herşeyin kaynağı insan zekasıdır", "Bu dünyada herşey insan kafasından çıkar. Bir insanın başının ifade edemeyeceği hiçbir şey tasavvur edemiyorum" diyen Atatürk, bu şekilde insani ne derece yüksek gördüğünü dile getirmektedir. Bunun da ötesinde, insani duygulara dayanan ortaya koyduğu düşünce sistemi, büyüklük ve üstünlüğünün kanıtıdır. Atatürk'e göre insani duygu ve insanlık, gücünü sevgiden aldığı için de uygarlık işareti olmaktadır. Bu nedenle Atatürk, Türk ulusunu ulusal duygu ve insani duyguyu en iyi bağdaştırmayı bilen bir yüce ulus olarak görmekten haz ve gurur duyar. Bunu şöyle dile getirir; "Türk ulusu, ulusal duyguyu insani duyguyla yan yana düşünmekten zevk alır. Vicdanında ulusal duygunun yanında insani duygunun yerini daima korumaktan övünç duyar."

Atatürk'ün de Yunus Emre gibi insanlık ideali çok yüksektir. Hayatının hiçbir döneminde bencil olmadığı bilinmektedir. Her şeyi arkadaşlarına, ulusa mal etmesi de bir bakıma insan sevgisinden kaynaklanmaktadır yargısına varılabilir. Her fırsatta insanları mutlu edebilecek çare ve yolları aramasının tek sebebi de budur.

Atatürk'ün kişiliğinde varolan ve "Atatürkçü Toplumsal Kişilik Özellikleri" bir anlamda Atatürkçü insan, ulus, vatan sevgisinin dile getirilişidir. Bu konuyu biraz daha açıklayabilmek için anılan toplumsal kişilik özelliklerinden örnekler vermek gerekir. Bu kişilik özellikleri aynı zamanda Atatürk İlkelerinin yapısını ortaya koyar. Atatürkçü Kişilik Özelliklerini sıralamadan önce, bu kişilik özelliklerinin Türk ulusunun genel kişilik yapılarında varolduğu vurgulamak gerekmektedir.

Cumhuriyetçi Kişilik Özellikleri:

- 1- Demokratik tutumlu,
- 2- Özgür düşünce ve tutum sahibi,
- 3- Adaletli ve barışçı,
- 4- Erdemli ve uygar,
- 5- Topluma ve kurumlarına saygılı,
- 6- Yasalara uyan, disiplinli, dengeli, sabırlı,
- 7- Kişi, örgüt ve toplum çıkarlarını dengeleyen,
- 8- Hoşgörülü ve insancıl,
- 9- Görev ve sorumluluk bilinci olan,
- 10- Sorunlara dönük ve gelişmeye inancılı,

Uluscu Kişilik Özellikleri

- 1- Bağımsız düşünce ve tutum sahibi,
- 2- Toplumsal yapıyı ve amaçlarını bilen,
- 3- Geçmişini inkar etmeyen, ancak özeleştirici gücü olan,
- 4- Geleceğe dönük amaçları bulunan ve bunları toplumsallaştırabilen,
- 5- Araştırmacı, gerçekçi, yaratıcı olan, taklitçilikten kaçınan,
- 6- Ulusu temsil eden simgelere ve büyüklerine saygılı,
- 7- Ulusun çıkarlarını kollayan ve geliştiren,
- 8- Evrensel kültür ve görüş sahibi, diğer uluslara saygılı,
- 9- Tartışmaya açık, peşin yargılı olmayan,
- 10- Cesaret sahibi, işbirliğine yatkın, birleştirici.

Devletçi Kişilik Özellikleri:

- 1- Devletin toplum düzeninin temeli olduğuna inanma,
- 2- Devletin çıkarlarını koruma ve geliştirme,
- 3- Devletin toplumsal sorumluluğunu bilme,
- 4- Milli, demokratik, hukuk, sosyal, layık çağdaş devlet anlayışını taşıma,
- 5- Katı bürokrat davranışlarından uzak kalma,
- 6- Devlet ilişkilerinde ussal davranış anlayışında olma,
- 7- Dürüst, eşitçi, dengeli ve gerçekçi olma,
- 8- Devletin yanında, ona uygun, toplumsal sorumluluk duygusunu taşıma,
- 9- Toplumda devlete düşen başlıca görevler hakkında bilgili olma ve amaçlarını bilme,
- 10- Devletin; toplumun bireyleri, diğer kurum ve örgütleri ile devletlerarası ilişkilerinde derin kültür ve sağduyu sahibi olma.

Halkçı Kişilik Özellikleri:

- 1- Halka karşı saygılı ve kamuoyu duyarlılığına sahip olma,
- 2- Halkın sorunlarını bilme ve kendi çapında çözme çabalarına katılma,
- 3- Halka karşı adil, dengeli, gerçekçi tutum gösterebilme,
- 4- Halkı sevme ve ona inanma,
- 5- Halkın kültürüyle etkileşim sağlayabilme ve onun kültürüne katkıda bulunabilme,
- 6- Halka karşı toplumsal sorumluluk duyma ve toplumsal bir kişilik geliştirme,
- 7- Kişisel, grupsal, örgütsel, sınıfsal vb. amaçlar için halkı araç olarak kullanıp, onu zor duruma sokarak, çıkar sağlama anlayışından uzak kalma,
- 8- Halkı bütün olarak görüp; çeşitli ırk, din, meslek, mezhep, sınıf vb. açılarından bölme ve ayrıcalı tutum gösterme düşüncesini taşımama,
- 9- Halka karşı dürüst olma, yalan söyleyip sahteci davranışlarda bulunmama,
- 10- Birey, örgüt, kurum, yöre, bölge, ulus amaçları ile evrensel amaç ve davranışlar içinde belli bir halkçı yaklaşım gösterebilme.

Layik Kişilik Özellikleri:

- 1- Cumhuriyetçi, ulusçu, devletçi, halkçı, devrimci kişilik özelliklerini taşıma,
- 2- Bireysel din anlayış ve tutumuna sahip olma,
- 3- Gelenekçi kalıpların dışında davranış yeteneği gösterme, gerçekçi olma,
- 4- Ussal davranış alışkanlığı bulunma; bilimin üstünlüğünü ve kılavuzluğunu benimseme,
- 5- Başkalarının görüş ve inançlarına karşı hoşgörü sahibi olma, sabırlı davranma,
- 6- Bağımsız düşünebilme,
- 7- Uygarca tutum ve davranışları benimseyebilme,
- 8- Peşin yargılardan uzak, tarafsız görüş ve davranış özellikleri taşıma,
- 9- İnançları ussallaştırabilme, ussal niteliği olmayanları toplumsal davranış kalıplarına sokmama,
- 10- Devlet ve diğer örgütlerin işlerini, başta din olmak üzere benzeri kurumların düşünce ve inanç sistemlerinin etkisi dışında görüp, yorumlayabilme.

Devrimci (İnkılapçı) Kişilik Özellikleri:

- 1- Cumhuriyetçi, ulusçu, devletçi, layik kişilik özelliklerini taşıma,
- 2- Baskıcı, tepeden inme olmıyıp, başkalarını anlayışla karşılama,
- 3- Özgür düşünce ve davranış sahibi olma,
- 4- Çağdaş tutumları benimseyebilme,
- 5- Amaç ve eylemlerinde bilimi temel alma,
- 6- Davranışlarını gelişi-güzel, duygusal tepkilere değil, planlı tutuma dayandırma,
- 7- Amaçlarını ve ulaşma yollarını önce belli araştırma süreçleri sonucu saptayabilme,
- 8- Geliştirmeyi, planlı ve araştırmaya dayanan gelişme aşamalarından geçerek sağlamaya inanma,
- 9- Araştırma, değişme ve geliştirmeyi kesinlikle uyarlamada görebilme; bunun için de başkalarına gelişmeyi inanç olarak aşılabilme gücünde olma,
- 10- Gerek bireyde, gerek kurum veya örgütleriyle bütün toplumda devrim anlayışını, "Devirmek", "yıkma" çabalarına değil; sürekli ve aşamalı gelişme anlamını içeren evrimleşme düşüncesine bağlayabilmek.

Atatürk'e göre, insanlar bağımsız ve özgür düşünceli olmalıdır. Bağımsız ve özgür düşünceli insanlar, bu düşüncelerini insani düşünce ve duygularla bağdaştırmalıdır. Ancak bu yolla toplumu oluşturan kişiler arasında samimi ve köklü bir bağ meydana getirilebilir. Böyle bir toplumdan oluşan ulus ise güçlü olur. Güçlü ulus, diğer dünya uluslarına karşı da sevgi ve saygı dolu tavırlarıyla yararlı olur. Nitekim Atatürk bu konudaki düşüncelerini şu şekilde dile getirmektedir: "Şüphesiz düşüncelerin, inançların başka olmasından şikayet etmemek gerekir. Çünkü, bütün

düşünceler ve inançlar bir noktada birleştiği taktirde bu hareketsizlik göstergesidir. Ölüm işaretidir. Böyle bir hal elbette arzu edilmez. Bunun içindir ki, gerçek özgürlükçüler, taassupsuzluğun genel bir yetenek olmasını dilerler." Böylece, özgür düşüncenin de insanlardan başlayarak toplumlara ve uluslararası bir düzeye ulaşmasında sevgi olgusunun ne derece birleştirici, kaynaştırıcı bir etken olduğu görülmektedir. Atatürk ömrü boyunca sevginin gücünü ve değerini gösteren gerçek örnekleri insanlığa vermiştir.

SONUC

Ulusların, huzur güven ve gönenci ancak uluslararası samimi bir sevginin varlığı ve işlerliği ile mümkündür. Bu nedenle, ulusları dostluk-düşmanlık esasına göre ayırmak doğru bir davranış olmaz. Yirminci yüzyılın son çeyreğini yaşayan dünya, atom devrini de aşmış, uzay çağına ulaşmıştır. Atatürk'ün çağdaşlaşma konusunda; çağdaş uygarlıkların düzeyinin üstüne çıkma amacı, yalnız Türkiye için değil, bütün uluslar için de doğrudur ve gerçektir. En küçüğünden süperine kadar hiçbir devlet, bunun dışında bir düşünceyle hareket edemez ve etmemesi de gerekir.

Hiç şüphesiz, bu bağlamda Atatürk'ün amacı tıpkı Yunus Emre'de olduğu gibi, insanlık ideali ve sevgisidir; insanlığın barış, huzur, güven ve refahıdır. Atatürk ve Yunus Emre'nin ortak dinamik idealini benimseyenler için bu çok açık bir gerçeklik olarak ortaya çıkmaktadır. Atatürk, Yunus Emre'nin daha önce de dile getirilen; "hakki gerçek sevenlere, cümle alem kardeş gelir" deyişinde olduğu gibi, Atatürk bu konudaki düşüncelerini şöyle vurgulamıştır: "Türkiye Cumhuriyeti'nin en esaslı ilkelerinden biri olan 'Yurtta Barış Cihanda Barış' amacı, insaniyetin ve uygarlığın refah ve ilerlemesinde en esaslı etken olsa gerekir. Buna elimizden geldiği kadar hizmet etmiş ve ediyor olmak bizim için övünülecek bir harekettir."

Atatürk, ölümünden önce dünyanın hızla bir büyük savaşa yaklaştığını fark etmiştir. Çeşitli yol ve nedenlerle dünya devletlerini bu konuda uyarmıştır. Nitekim, bu durumu daha 1932 yılında General Mac Arthur'a açıkça anlattığı bilinmektedir. Daha sonraki yıllarda ise: "Şuna da inanıyorum ki, eğer devamlı bir barış isteniyorsa, kitlelerin vaziyetlerini iyileştirecek uluslararası önlemler alınmalıdır... Dünya vatandaşları, kıskançlık, aç gözlülük ve kinden uzaklaşacak şekilde eğitilmelidir." Bu ileri görüş, kökenini önderi olduğu Türk halkının tarihsel yaklaşımından alan Atatürk'ün sevgiye dayanan samimi ve yoğun duygusudur. Bir anlamda, yüreği büyük bir insanlık sevgisi ile dolu Atatürk'ün insanlığa büyük bir seslenişidir. Ama, hırsları akıllarını ve duygularını aşanlar, bu sevgi dolu sese kulaklarını tıkamışlar ve bilinen birçok felaketi hazırlamışlardır. Oysa, Yunus Emre ile büyük benzerlikler taşıyan ve kökenini Türk halkının insancıl yapısından alan Atatürkçü Düşünce Sistemine göre insanlığın kurtuluşu Atatürk'ün eşsiz sevgi felsefesinde yatmaktadır.

Saygılarımla.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Halûk YÜKSEL